

BEDŘICH SMETANA

(1824–1884)

Čertova stěna

Komicko-romantická opera o třech dějstvích

První dějství

Rožmberský hradní Michálek vítá rytíře Jarka. Pán z Růže, Vok Vítkovic, jej poslal k bohaté vdově s nabídkou sňatku, byl však odmítnut. Jarek přísahá, že ani on sám se neožení, dokud tak neučiní jeho pán. Rarach v mnišském rouchu a poustevník Beneš se navzájem obviňují, že překazili Vokův sňatek, aby tak získali jeho bohatství. Michálkova dcera Katuška se těší na shledání s Jarkem. Ten ji posléze ujišťuje o své věrnosti. Rarach mladému páru posměšně žehná a vytýká Jarkovi, že svou dnešní přísahou lhal. Přijíždí pan Vok a vyslechne zprávu o neúspěšných námluvách. Michálek mu neustále domlouvá, aby se oženil. Vtom Rarach – opět v poustevnickém rouchu – pošeptá Vokovi, aby projevil zájem o Michálkovu dceru Katušku. Ta ale své srdce zaslíbila Jarkovi a Vok se rozhodne, že milencům vystrojí svatbu. Jarek se ale zdráhá, Michálek prozrazuje jeho přísahu a prosí Voka, aby si našel nevěstu a zachránil tak i jeho dceru. Opět zasahuje všudypřítomný Rarach, který je ochoten za opatství v novém Vokově klášteře zprostit Jarka přísahy. Vtom přijíždí zvláštní posel, který panu Vokovi přináší závěť zesnulé paní ze Šauenburka. Vok je zdrcen a jeho synovec Záviš je svědkem strýcova vroucího vyznání, že právě paní ze Šauenburka byla jedinou ženou, kterou v životě miloval. Když zvolila jiného muže, založil na její památku klášter, stáhl se do bolestného ústraní a žil jen krásnými vzpomínkami. Nyní mu jeho někdejší láska odevzdává do ochrany svou dceru Hedviku. Vok pro ni ihned posílá Záviše. Rarach opět obviňuje Beneše z hříchu, že překazil Vokovy námluvy, a zjevuje se ve své ďábelské podobě.

Druhé dějství

Rarach jako pastýř vítá ve své chatrči Jarka, který odešel z hradu a modlí se, aby zachoval přísahu věrnosti panu Vokovi. Až příliš totiž touží po Katušce. Usíná a Rarach se raduje, že se Jarek zakrátko stane obětí jeho ďábelských nástrah – vykouzlí mu zjevení Katušky a následně jej přenesou na Rožmberk. Na hradě si Michálek těžce zvyká na myšlenku, že se Vok nestal jeho zetěm. Všechno pokazil zamilovaný vrtoch jeho dcery. Katuška prosí Raracha, který na sebe opět vzal Benešovu podobu, aby přiměl Voka k sňatku. Ten jí to příslibuje a opět žehná mladým milencům. Záviš oznamuje příjezd Hedviky a všem líčí její krásu. Vok ji vítá jako dceru, ale setkání s ní v něm vyvolá vzpomínky na její matku. Do dívky se hluboce zamiluje, ale ovládne své city a otcovsky ji přijímá do svého domu. Beneš připomíná Vokovi jeho slib, že své jmění odkáže klášteru. V tom případě ovšem znemožní sňatek Jarka a Katušky. Beneš i Rarach žádají po Vokovi opatství a souhlasně navrhnou, aby se zasnoubil s církví místo se ženou, vstoupil do kláštera a tak zbavil Jarka přísahy. Vok zdánlivě přistupuje na tento

návrh. Miluje Hedviku, ale není si jist její láskou. Svolává lid a oznamuje své rozhodnutí: vstoupí jako první mnich do kláštera a s pohledem na Hedviku dodává, že jeho rozhodnutí může zvrátit jen milující žena, která za ním večer sama z lásky přijde a zasnoubí se s ním.

Třetí dějství

Před klášterem se Záviš loučí se svým strýcem. Vok mučen pochybnostmi a žárlivostí podezírá Záviše, že se s Hedvikou milují. Záviš ale tuto myšlenku rázně vyvrací. Katuška s Jarkem přivádějí Hedviku ke klášteru. Vok se ale nemůže odhodlat, aby jí vyznal lásku. Odchází do kláštera a Záviš, který si všimne Hedvičina žalu, se rozhodne jít za ním a přesvědčit jej, aby se s Hedvikou oženil. Zabrání mu v tom Michálek. Oba tasí meče, ale jejich spor ukončí Beneš, který se poté Michálkovi zpovídá ze svých hříchů: překazil Vokovy námluvy, sám se chtěl stát opatem a věřil, že tak získá celé jmění rodu Rožmberků. Michálek mu dává rozhrěšení a Beneš jej žádá, aby za Vokem přivedl Hedviku. Michálek se však rozhodne, že přivede jako nevěstu svou dceru. Rarach se zjevuje v podobě pastýře. Beneš jej zahání jménem kříže. Rarachova moc je po Benešově rozhrěšení oslabena, proto svolává své věrné k pomstě. Vesnické dívky přicházejí ke klášteru, všechny by chtěly získat pana Voka. Jejich chlupci je ale přistihnou a donutí je, aby se vrátily domů. Rarach svolává za bouře své pomocníky a přikazuje vystavět přes Vltavu hráz, díky které voda zaplaví klášter. Přichází Hedvika, která je – navzdory čertově stěně vystavěné přes Vltavu – odhodlána Voka silou své vroucí lásky zachránit. Beneš znamením kříže zahání pekelné mocnosti, stěna se hroutí a bouře ustává. Přichází poselstvo se zprávou, že král ustanovil pana Voka hejtmanem svých zemí. Ten novou hodnost přijímá a táže se Hedviky, zda by jej chtěla jako manžela ve vzdálenou cizinu následovat. Hedvika souhlasí a všichni oslavují pana Voka.